

se ondi oči privadijo temnega ponora, prične preiskovati neznano jamo in vidi, da je mogoče še dalje koračiti. Ko dobre nade, od kodar si misli o sončnem izhodu najložeje zapaziti pravi vhod do svetlih zakladov.

Ko naš Rovtar tje popotuje, da bi svojo novo osnovo poskusil na odločenem kraju zastran zakladov, najde nizko pod verhuncom neko votlino in se skobacá va-njo. Kadar se pa komaj malo prestopi, kar ugleda veliko konjsko glavo, ki mu kaj prestrašno nasproti preži. „Oj mene!“ na ves glas zakriči! — Lasje se mu šetinjjo, vès se trese, navadna moč in serčnost zbegnete, skozi in skozi prestrašen se ne upa obrniti, temveč nazaj tava ritensko, dokler sopet ne pride na svetlo.

„No, še me pa ni nobena reč moje žive dni“, sam seboj govori, „tako prestrašila, kakor me je ta presneta konjska glava; stavil bi svojo kerčmo, da so ondi zakladi; al kdo je kos do njih priti? Glej, še zdaj se mi stegna tresejo kot žabji skoki, kadar se posolijo. Obljubim, da sem bled kot zid in če so mi še lasje osivéli v prevelikem strahu, potlej mi Bog pomagaj pred sosesko; vsi porekó name kazaje: „Kerčmar je junak, zlata je iskal, pa je srebro osledil.“

Ko zdaj vès zamišljen dalje tava in pazljivo lovi kozje stopinje, glej, stoji Benečan pred njim. Vès vesel mu podá roko rekoč: „Dobro došli; saj nocoj mi bote pokazali, kje so zakladi, zastran katerih sem se že neusmiljeno trudil in sem bil šembrano v strahu.“

„No“ — reče smehljaje potuhnjeni in zviti Benečan — „le odpočiva se nekoliko in čakajva, da se dobro znoči; saj je podzemeljskim zakladom temna noč ugodniša memo svetlega sonca.“ Vsedeta se in kramljata o marsikterih skrivnostnih rečéh, ki jih tisti, ki zakladov išejo, vselej na cente vedó in se jim neprenehoma snujejo po glavi.

Ko se začnejo sove glasiti, je prava dôba se na pot podati. Benečan korači tiho po nevarnih stopinjah, katerih je bil vaju, naš revni Rovtar jih pa za njim strahoma prebera, dokler v votlino ne stopita, kjer pa ni bilo viditi konjske glave. Počasi tavata po dolgi votlini, kar se jima začne nekaj nasproti blišeti, kot prijazna luč rumenega sonca in zdaj stojita pred globokim prepadom. Tù pové Benečan Rovtarju, kateri bi bil skorej vès zamaknjen rekel: „Tù je dobro biti“, da je to svetloba zlatnine. Benečan potegne vervico iz bisage, priveže kamen na-njo ter verže s kamnom konec vervice čez globok prepad, drugi konec pa nekoliko k sebi nategne rekoč: „To bo nama most v svetel hram preobilnih zakladov.“

Priprosti Rovtar gá kaj debelo pogleda in pristavi: „Ako bi tam ajda cvetela polna sladkega medú, da bi se redil iz evetja na tal in bi midva bila bčelici, bi se komaj plazila po takem mostu.“

Rovtar maja vès žalosten z glavo ter si misli: Pač nisim nič na dobičku, če vidim čez globočino bliš zlata, pa do zlata ne morem priti. Muha-ti Benečan pa ume svojemu tovaršu pomagati, zleče namreč rudeč pas iz žepa ter mu opaše z njim čelo okrog glave kaj neusmiljeno terdo. Potem se ozrè Rovtar na prepad in kar zapazi vès osupnjen namest tanke vervice terden in jako zložen most čez prepad.

(Konec sledí.)

Dopisi.

Iz Liburnije 21. jun. J. K.

Peteh peva, kokoš odgovara,
Tužna kuča kade nie Gospodara.

Pred nekoliko let neke občine neimadoše učivne nikakove. U vremenu svojemu ustanovile su se i u maloi občini dve. Za prvu se je pisarilo 25 let, prie nego je stalno počela. Nisuse neki suprotivili učivni, nego mestu, za koje se je iskala i ustanovila. Al berzo se je vidilo, da uro i pol daleko detčom u školu i to nazgor hoditi ne ugadja, ter su počeli pomanjkovati i bolni se deržati. Videvši višno

poglavarstvo uzrok tega pomanjkanja, odpre odsuda oči, zaslepljeni progledahu i složno uzidoše učilišče drugo na pravim mestu, i 7. dan mesca aprila ovoga leta vidila se je opetovano korist nove bližne škole, jer častni gospodin kaplan i skerbni učitelj Frane Zupan za svojima učenicima očividno skazao je, da detčom koristi bližna škola, jer od mnogih svakdanjih učenikov je jedan sam, ito radi bolesti 6 puti na pol leta, pomanjkao. Dečaci i devojčice, ki su o svih svetih prošloga leta počeli pohajati učivnu, su dobro stali, a još bolje u nauku kerstjanskomu odgovarali, da mora svakom serce ganuti, ako ga le koliko za dobar nauk ima.

Iz Roča 2. jun. U. G. — Tudi to leto so Italijani k nam po židnih mešičkov prišli. Gospodje Fanti in Finadri iz Brešie sta jih sploh po 2 fl. plačevala, in svojima poročnikama Osvaldu Boenko in Petru Fermelja dnarja za 4000 funtov izročila. Bolezni svilnih gosenc pri nas še ne poznamo; seme naših gosenc se v Italii dobro ponaša; zato se pa tudi že tretje leto ravno imenovanim Lahom po 2 fl. prodaja. Ta je najberžeje srednja cena letošnje zdrave galete.

Iz Ljubljane. Prostovoljcov se je dosihmal tukaj nabralo 139. — Tudi asentiranje konj gré, kakor slišimo, precej dobro spod rok; res je, da nekterim težko dé, svojo dobro živino zgubiti; al ker se jim konji berž in dobro plačujejo, se že potolažijo; nekteri pa so še zlo veseli, da morejo konjiča tako dobro spečati. — V naše mesto ima nek okoli 1500 bolnih vojakov iz Laškega priti; zato išejo sedaj poslopij, ktere so za bolnišnice pripravne; slišali smo, da se ogledujejo za ta namen casarska in mestna kosarna, delavnišnica zapertih postopačev, redut, Alojzevišče itd.; ktere teh hiš se bojo v bolnišnice predelale, še ne vemo; sila kola lomi in znabiti, da tudi strelizče, kazino in še druge poslopja pridejo na versto za bolnišnice ubogih vojakov.

Iz Ljubljane. Tudi prva dva zvezka sv. pisma starega testamenta sta v Blaznikovi tiskarnici že natisnjena; kmali jima bota sledila 3. in 4. zvezek. Pervi zvezek („Petere Mojzesove in Jozuetove bukve“) obsega 29 pól, — drugi pa („Bukve Sodnikov, Rut, kraljev, Kron. Esdr. Tob. Jud in Estr.“) 37 pól. V škofijski kancelii se dobiva prvi zvezek za 1 fl. 53 kr., drugi pa za 1 gold. 95 kr. nov. dn.

Iz Ljubljane. Prineske za napravo batalijona krajsko-primorskih prostovoljcov prejemajo c. kr. deželno predsedništvo, mestna gosposka, ljubljanski časnik v Ljubljani in vse c. kr. kantonske gosposke na Krajskem. Slednji dobrotnik prejme pisano poterdilo za to, kar je daroval za domovino in cesarja in Krajnci ne bodo poslednji, kakor še nikolj niso bili. — Daruj vsakdo, kolikor more!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz bojišča na Laškem. Poslednji teden ni bil srečen za našo armado. Čeravno se je junaško bojevala pri Magenti, je vendar sovražnik s tako silo priderl na dveh krajih čez reko Tičin, da se je 4. t. m. strašni boj unel sopet med Magento in Tičinom. Naši bi bili gotovo zmagali, če bi se prvo in drugo kardelo naše armade ne bilo predalječ nazaj umaknilo in sicer tako dalječ, da jima ni bilo več mogoče, o pravem času sopet na bojišče dospeti. Da je bil boj sile strašan, in da so se na obeh straneh vojskovali kakor levi, se lahko iz tega posname, da je Magenta važen kraj, od kodar je le en dan hoda v Milan, glavno mesto Lombardije. Bojevali so se tako serdito, da so naši kakor tudi uni mislili, da so tepeni, in Francozi so se umaknili čez Tičin, naši pa proti Addi. Potem pa so se sopet sprijeli 5. t. m. in, kakor smo gori rekli, izid boja za naše ni bil srečen. 8. t. m. zjutraj sta cesar Napoleon in sardinski kralj slovesen vhod obhajala v mesto Milan, ktero je francozka armada obsedla, naša armada pa že 5. t. m. povelje

dobila, Milan zapustiti, ravno tako tudi vse cesarske gosposke, ktere so šle v Verono, bojè pa se bodo v Mantovo preselile. — Koliko je na vsaki strani mertvih in ranjenih, se ne vé za gotovo; naš vojskovodja Gyulaj pravi, da je naših kakih 4000 do 5000 ubitih in ranjenih, francozki general Mac Mahon, kterege je Napoleon pri tej priči za maršala naredil pod naslovom vojvoda magentskega, pa piše francozkemu ministerstvu, da je 2000 Francozov ubitih, 9000 pa ranjenih. — Čeravno ima sovražnik Milan v svojih rokeh, vendar z Milanom še nima Lombardije, ker Milan je odperto mesto; ključ v Lombardijo ste Verona in Mantova. — Garibaldi je v Lecco prišel in stoji zdaj na meji južnega ali italijanskega Tirolskega in žuga to deželo napasti; zavoljo tega je izdala vlada v Botzenu oklic 7. t. m. Tiroljcom, v katerem pravi: Bolj in bolj se bliža nevarnost, in vsaki dan utegne sovražnik čez mejo udariti. Torej, hrabri možje dolin in planin, ni več odlašati; vzemite, kakor so Vas naš cesar in gospod ogovorili, orožje in stopite v boj za Boga, cesarja in dom; zberite se nemudoma v kompanije, zberite si oficirje in pripravite se, sovražnika serčno sprejeti. — Kakor telegrafne naznanile pišejo, skuša sovražnik z levim krilom svoje glavne armade iz Milana naprej dreti; ali mu je to veljalo ali ne, danes še ne vemo. Naša armada hrepeni, se kmali skusiti s sovražnimi četami, in poslednja zguba ni njene junakosti celó nič omamila; tako piše vojskovodja sam. — Sploh je zdaj gotovo, da naša armada ne ostane ob reki Adda, temuč da se pomika na to stran Minčija, od kodar je tudi leta 1848 rajni maršal Radecki Sardince s tako slavnimi zmagami podil. Kmalu bomo tedaj slišali, da se je pri Peškieri, Veroni in Mantovi terdno ustanovila in tu se bodo še le pravi boji začeli. Tudi c. k. vojna pošta je v Mantovo prestavljena, znamenje, da se jedro naše armade tukaj zbera. Najnoveji telegram je povedal, da so naši terdnjavo Piačenco, potem ko so jo razrušili, zapustili; tudi iz Ankone in Bolonje so se umaknili čez Pad v Benečijo.

Iz Dunaja. Že v poslednjem listu omenjena nova rekrutirenga po vseh deželah cesarstva bode za šesti del večja, kakor je bila poslednja.

— Vsem cesarskim vradnikom (Beamten) je došlo povabilo, naj bi stopili v cesarsko armado, v katero bodo vzeti za oficirje; po vojski jim je na voljo dano, iz armade zopet stopiti v poprejšno službo in sicer na tisto mesto, na katero bi bili prišli, če bi bili zmfrom v vradniški službi ostali bili.

— Vsi patentalni in rezervativni invalidi so po cesarskem ukazu v vojaško službo v transportnicah, bolnišnicah, v izdelovavnicah patronov, kot delavci pri monturskih komisijah, kot pisavci i. t. d. neutegoma poklicani. Izvzeti so samo, kateri nimajo kake roke ali noge, ali kateri so slepi.

— Kakor časnik „Allgem. Ztg.“ piše, je naša vlada znauega generala Jochnusa, kateri je poslednjič v letu 1849 pod nemškim deržavnim oskerbništvom minister unanjih oprav bil, vdinjala za feldmaršal-lajtnanta v avstrijsko armado.

— Knez Metternih, nekdanji prvi minister, je po kratki bolezní v 87. letu starosti 12. t. m. na Dunaji umerl. Pri njem je bil do poslednjega trenutka njegov stari prijatelj knez Pavel Esterhazy, kateri je imel ravno v London iti, in je zavoljo tega kakor tudi zavoljo ministerske zapreke v Londonu svoj odhod odložil.

Iz Ogerskega. V Thétu je stekel pes več psov in otrok popadel, preden so ga mogli ustreliti; že sta dva otroka za steklino strašno smert storila, in Bog vé, koliko jih bo še. Gosposka je ukazala, vse pse ondašnje okolice za dva mesca prikleniti.

Iz Horvaškega. Iz Zagreba. K temu, kar je novičar unidan o poslavljenju rajnega bana Jelačića povedal, imamo še dostaviti, da po dovoljenju presvitlega cesarja

imata tudi brata banova z njunimi nasledniki v grofovski stan povzdignjena biti.

Iz Rusije. Minister knez Gorčakov je nedavno mnogim ruskim poročnikom na Nemškem razposlal pisma, v katerih pravi, da ruska vlada hoče neutralna ostati, dokler ne bodo vladarji nemških zveznih dežel potegnili z avstrijsko vlado; ako se pa to zgodí, bo ruska vlada s Francozom potegnila.

Iz Italije. Iz Sardinskega. Iz Turina. Mnogo poljskih oficirjev se je ponudilo sardinski vladi, da bi radi v njeno armado stopili; zlasti je bilo veliko taci, ki so se že leta 1848 in 1849 vojskovali pod banderi sardinske vlade zoper Avstrijo. Sardinska vlada pa sedaj ni hotla nobenega uslišati in vsem Poljcom odrekla vstop v laško armado.

— Iz Napolitanskega. Novi kralj je trem poprejšnim ministrom slovo dal in s tem pokazal, da se ne bo v vseh rečeh terdovratno starega vladanja deržal; tudi je za terdno obljubil, v sedanji laški vojski na nobeno stran se vreči. Sardinski kralj je stric sedajnemu kralju napolitanskemu.

— Iz Rima. Kakor časnik „Oss. Triest.“ pravi, terja francozka vlada od sv. Očeta papeža sledeče reči: Pervič, da slovo dá svojemu ministru unanjih oprav Antonelli-tu; drugič, da Francozom izroči policijo; tretjič, da se podró terdnjave, ktere so Avstrijanci pri Jankinu sozidali, in četertič, da se dovoli Francozom, skozi Romanijo marširati.

— Iz Parme. Vojvodinja je zapustila deželo, vladarstvo posebnemu odboru izročila in armado prisege odvezala, ktera se je iz lastne volje in s dovoljenjem modenežkega vojvoda v Modeno umaknila.

— General Goyon je vrinil med papeževe posle tudi Francoze, kateri mu imajo vsaki dan tudi najmanjšo reč na znanje dati, ki se v papeževem poslopju zgodí. Skrivne vrata in stopnice v papeževih sobah so ali zazidane ali pa zaklenjene, in še celó k papežu ne sme nihče, za kterege general Goyon ne vé ali komur on ne dovoli. Uzrok, da Francozi nad papežem tako pazljivo čujejo — je neki to, da je hotel preoblečen enkrat iz Rima ulti in na Dunaj, ali kakor drugi pravijo v Milan bežati. Nad tem, da sv. Oče ostanejo v Rimu, je pa Francozom vse ležeče.

— Iz Napolitanskega. 9. t. m. so, kakor je naznanil telegraf iz Londona, prijadrale angležke ladije na morje blizo Napola.

Iz Nemškega. Razpertija, ktera je bila zmeraj znamenje „nemške edinosti“, tudi v sedanjih homatijah čedalje bolj svojo glavo povzdiguje. Ker se pruska vlada še vedno opotavlja, za občno varnost nemških zveznih dežel krepko na noge stopiti, večina drugih nemških dežel pa želi, zapustiti pot vednega odlašanja, so si te dežele sedaj s prusko zlo navskriž in slišalo se je že, da nekteke manjši zvezne dežele želé, razrušiti staro nemško zvezo, ktera je že dosti puhla in nezmožna.

— Iz Berolina. Med oficirji se tukaj glasno govori, da bo kraljevič vladar prevzel poveljstvo cele pruske armade, — kadar se bo omajala. — Da je prijateljstvo med prusko in rusko armado se precej ohladilo, nihče več ne tají, zlasti, kar se je zvedilo, da hoče Rus tudi ob pruski meji nekoliko svoje armade nastaviti. Ruska vlada se je pa tudi s tem nekako sumljivo pokazala, da se je začela Poljakom nekako prilizovati. Brati je tudi, da se bliža čas, da se bo mogla pruska vlada, kar so Francozi in Sardinci v Lombardii, za gotovo izreči, kako in kaj. Al ravno iz teh krajev se slišijo take nasprotné reči, da se ne dá nič ne belega ne črnega za gotovo povedati. Tako bremo, da se nahajajo nepodpisane pisma, ktere kličejo prusko vlado, naj seže po nemški cesarski kroni. Nadjamo se, da bo to klicanje ostalo glas vpijočega — na gluhe ušesa, še več se pa nadjamo, ker smo prepričani, da Nemci še

niso pozabili sreče, katero jim je nesloga naklonila pod Napoleonom I.

Iz Francozkega. V Lyon-u kujejo zdaj dve svetinji, ki se bote poslale na Sardinsko: ena s podobo Napoleona in z napisom: „Italija mora biti svobodna noter do jadranskega morja“, — druga pa s podobo kralja sardinskega in z napisom: „Viktor Emanuel III., kralj italijanski, branitelj samostojnosti italijanske.“

— „Allg. Ztg.“ piše, da se francoska vlada prizadeva doseči, da bi iz Schillerjeve žaloigre znano: „Devico orleansko“, ktera je 31. maja 1431 umerla, za svetnico spoznali. Devico orleansko kmetje na Francozkem za politično svetnico že dolgo v čisljih imajo, kakor cesarja Napoleona I.

Iz Angležkega. Iz Londona. Našem bravcom je znano, da je sedanje ministerstvo, ker ni več po volji državnemu zboru, pretekli mesec raji državni zbor razpustilo kakor da bi bilo samo odstopilo. Kraljica je potem ukazala, naj se vnovič volijo poslanci v državni zbor. Te volitve so bile v začetku tega mesca končane in novi državni zbor se je snidil 7. t. m. Kraljica sama je zbor začela z ogovorom, v katerem pravi, da je angleška vlada vse storila, da bi se bila odvernila sedanja vojska; al to se ni zgodilo. Ker je pa angleška vlada prijateljica z vsemi vladami, ktere se sedaj na Laškem vojskujejo, hoče neutralna na vsako stran ostati, to je, z nobeno strano potegniti. Da pa vendar domača dežela varna ostane, je bilo treba, svojo moč na morju pomnožiti. Dalje je rekla, da ste angleška in francoska vlada se z napolitansko sopet sprijaznile in v poprejšno zvezo z njo stopile. Kakor pomenki v zgornji in spodnji zbornici državnega zbora 8. t. m. kažejo, tudi temu novemu zboru sedanji ministri niso po volji, in čeravno sta se oba ministra v zgornji in spodnji zbornici, kar sta mogla, izgovarjala in zagovarjala, je bilo vendar očitno, da sedanjemu ministerstvu že klenka. Palmerston in Russel sta se pogovorila, da ne bota eden zoper drugega, kdor kolj med njima bi utegnil pervak novega ministerstva izvoljen biti. Ta novica ni kaj vesela za nas, ker Palmerston in Russel nista prijatla Avstrijancom.

Iz Turškega. Iz Carigrada 25. maja. Strah in groza je včeraj zvečer prešinila vse tukajšne Turke. Včeraj zvečer namreč je o hudi uri strela udarila v minaret (turn) cerkve ali mošee, kateri se pravi „Chirkai-Szeadet“ ali mošea „svetega plajša“, in je zbila znamenje polomesca z nje. Ta mošea je v starem serailu in vsaki Turk jo ima v velikih čisljih zato, ker se v nji hranuje plajš, brada in troje zob preroka Mahomeda; vsako leto potuje sultan z veliko slovesnostjo v to mošeo, častit omenjene svetinje. Lahko je tedaj verjeti, da je Turkom ta prekucija polomesca velik strah prizadela in to toliko več, ker je ravno zdaj ruski veliki knez Konstantin v Carigradu, kterege se Turki bojé, da bi utegnil biti naslednik njih preroka v Carigradu.

— Iz Dobrovnika piše časnik „Oesterr. Corr.“ od 4. t. m., da so vstajniki, katerim je 500 Černogorcov pod vodstvom Ivo Rakova pomagalo, terdnjavo Klobuk napadli; boj je dolgo terpel, kervi pa ni bilo ravno veliko prelite. Turški poveljnik Mehemet paša je vstajnike zapedel in Klobuk s potrebnim živežem previdil. Vstajniki so bili tudi od Trebinja odgnani.

— Govori se, da je v turških deželah francoskih opravnikov kakor listja in trave, kateri sem ter tje hodijo in kristjane zoper turško vlado šuntajo in jim na serce govoré, naj vstanejo zoper Turke in se cesarju Napoleonu v naročje veržejo, kateri je prišel jarma rešit vse narode.

Iz Egipta. V časnikih tolikrat imenovani Lesseps, kateri sedaj v Egiptu živi in se je tako krepko poganjal za suežki kanal, se poganja sedaj še krepkeje, da bi nabral v Egiptu denarjev za pot Lahom, kateri gredo iz Egipta v vojsko zoper Avstrijo, kjer je bil Lesseps vselej tako gostoljubno in tudi s častjo sprejet! — Časnik „Times“ piše: Kakor se zdí, je začel tudi kralj namestnik misliti, kako bi se na lastne noge postavil in stavi vés svoj up v francoskega cesarja. Obdan je zgolj od francoskih svetovavcov in od njih se uči, kako naj se pogodbe in pravice z negami teptajo. „Times“ piše dalje: Ako se kralj namestnik prederzne, pogodbo od leta 1840 prelomiti in se od Turčije odtergati, si bo nakopal vso angleško oblast iz Korfú in Malte, iz Bombaja in Aden-a na glavo.

Vabílo na naročbo „Novic“.

Prihodnji mesec se začne druga polovica letošnjega tečaja „Novic“. Kdor se je tedaj na-nje naročil le do konca tekočega mesca ali kdor jih želi iznova dobivati, naj se blagovoli oglasiti še ta mesec in naročnino poslati v frankiranih pismih v tiskarnico Blaznikovo v Ljubljano (na Bregu Nr. 190) in sicer tako, da tisti, kdor želi „Novice“ prejematí po pošti, pošlje za pol leta 2 gold. in 10 kr. novega dnarja (ali 2 stara bankovca po goldinarji), — kdor pa bo pošiljal v tiskarnico po nje, plača 1 gold. 80 kr. nov. dn. Za četert leta veljajo po pošti pošiljane 1 gold. in 5 kr., v tiskarnici prejemané pa 90 krajc. novega dnarja.

„Novice“ bojo drugo polovico letošnjega leta izhajale kakor v prvi polovici enkrat v tednu. Oglasila se je sicer večina naših častitih naročnikov, naj bi izhajale dvakrat na teden, in če bi bili časi mirni ostali, bi bili radi spolnili to željo. Al sedanji čas, ko se je huda vojska unela, ne moremo tistim, kateri vsaki trenutek po novicah hrepenijo, tudi z dvakratnim izdajanjem našega časnika ustreči; tedaj ga bomo izdajali, kakor dosihmal, enkrat v tednu, pa toliko gotovše bo, kar bo naš „novičar“ prinesel in zgodbe vsakega tedna bojo v lepem pregledu popisane. Ker pa tudi vemo, da nekterim „novičar“ ni nikoli predolg, bomo skusili vselej „novičarju“ polno torbico nabasati, da bode berila obilo in se ne bo nič imenitnega pogrešalo. Bog daj, da bi tudi vselej prav veselo bilo!

H koncu še enkrat ponavljamo prošnjo: naj hitijo častiti naročniki naši z naročilom še ta mesec, ker zakasnjanim naročilom ne bomo mogli v sedanjih časih ustreči zato, ker „Novice“ morajo štampiljane biti, tedaj se jih le toliko natisniti in štampiljati dá, kolikor se naročnikov od konca oglasi.